

Nr 246

Av herr Carlsson i Tibro m. fl., om rätt att vid beskattning åtnjuta avdrag för gåvor till humanitära och vissa andra allmännyttiga ändamål.

I en rad främmande länder innehåller skatteförfattningarna bestämmelser om rätt till avdrag vid taxering av statlig inkomstskatt för belopp upp till en viss procent av den skattskyldiges inkomst om beloppet i fråga skänkts till humanitära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål. Den svenska skattelagstiftningen har inga sådana bestämmelser, men man kan i vårt land märka en alltmer ökad opinion till förmån för införandet av sådan avdragsrätt.

Frågan har upprepade gånger tagits upp i motioner, vilka hittills dock avslagits av bevillningsutskottet med motivering att främjandet av allmännyttiga ändamål inte bör ske genom lättnader vid beskattningen utan genom anslag.

Erfarenheten har emellertid visat att det även i nuvarande goda statsfinansiella läge är svårt att finna möjlighet att bevilja anslag även till mycket trängande allmännyttiga ändamål. Detta bör vara en anledning för riksdagen att ompröva sin tidigare negativa inställning i denna fråga. Genom att medge avdragsrätt bidrar staten till att betydligt större belopp kan gå till dessa ändamål än vad som motsvarar statens minskade skatteinkomst.

Det måste anses vara ett direkt samhällsintresse, att medborgare i stället för att använda hela sin inkomst för egen räkning stöder och av statsmakterna rentav stimuleras att stödja en verksamhet, som kan betraktas som samhällsnyttig, inte minst i ett läge, där statsmakterna inte har möjlighet att ge önskvärt stöd. Det skulle betyda ny stimulans och bättre arbetsmöjligheter för institutioner och organisationer och ökat intresse från många enskildas sida för de organ, som de nu får större möjlighet att stödja. Det kan inte vara ett allmänintresse att hela det ekonomiska stödet skall kanaliseras genom riksdagen och ges i form av anslag. En viss, någorlunda bred marginal för enskilt stöd bör finnas. Det torde rentav höra med till demokratisk fostran att stimulera enskilda medborgare att, kanske även av en begränsad årsinkomst, frivilligt avsätta någon del för andra ändamål än egenintressets.

Erfarenheterna från de länder där detta system praktiseras synes vara mycket tillfredsställande. Vid den motion som väcktes förra året var som bilaga fogat utdrag ur de bestämmelser som gäller i USA. Där har erfarenheterna varit så gynnsamma att man efter hand ökat den andel av års-

inkomsten som får avdragas. Som ett ytterligare exempel bifogar vi utdrag ur den kanadensiska lagstiftningen på detta område. Med i författningen omnämnd »charitable organization» avses även bl. a. organisationer som ägnar sig åt religiös verksamhet eller som arbetar på undervisningens och fostrans område. Vederbörande organisation måste vara för ändamålet godkänd av myndigheterna.

Vi vill föreslå att frågan om avdragsrätt för gåvor till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål blir föremål för utredning. Avdragsrätten borde begränsas till den statliga inkomstskatten och gälla endast för fysiska personer, förslagsvis upp till 10 procent av den taxerade inkomsten. Vid föregående års riksdag yppades betänkligheter för att betydande skattebelopp genom det föreslagna systemet skulle undandragas det allmänna, för den händelse givare i de allra högsta inkomstklasserna skulle utnyttja avdragsrätten i stor utsträckning. Även om vi inte delar dessa farhågor, är vi beredda föreslå att i nuvarande läge begränsa avdragsbeloppet till 1 000 kronor.

För att undvika missbruk skulle — liksom fallet är i andra länder — myndigheterna efter ansökan från vederbörande göra upp en förteckning på de organisationer och institutioner till vilka gåvor skulle kunna få ges med skatteavdrag för givaren.

Den vinst som vårt kultur- och samhällsliv skulle göra genom den föreslagna lagstiftningen skulle betydligt överstiga den begränsade minskning av skatteintäkterna som skulle inträffa för staten.

Med stöd av det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande rätt till avdrag vid taxering till statlig inkomstskatt av förslagsvis belopp upp till 10 procent av den taxerade inkomsten med ett högsta avdragsgillt belopp av förslagsvis 1 000 kronor, om den skattskyldige skänkt beloppet till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål.

Stockholm den 26 januari 1956

		<i>Harry Carlsson</i>
		i Tibro
<i>Gustav Boija</i>	<i>Bengt Sjölin</i>	<i>Sven Gustafson</i>
		i Göteborg
<i>Gunnar Larsson</i>	<i>Axel Gustafsson</i>	<i>Edvin Gustafsson</i>
i Luttra	Borås	i Bogla
<i>Yngve Hamrin</i>	<i>Olle Dahlén</i>	<i>Sigfrid Löfgren</i>
<i>Einar Rimmerfors</i>	<i>James I. A. Dickson</i>	<i>A. Widén</i>
<i>Eric Nelander</i>	<i>Ruben Swedberg</i>	<i>Olof Hammar</i>

Bilaga till motion nr 246

Utdrag ur Canada Income Tax Act 1955.

20/1-54 Section 27, Ss. (1), Para (a)

CHARITABLE DONATIONS.

27. (1) For the purpose of computing the taxable income of a taxpayer for a taxation year, there may be deducted from the income for the year such of the following amounts as are applicable:

(a) the aggregate of gifts made by the taxpayer in the year to charitable organizations in Canada exempt from tax under this Part of paragraph (e) of subsection (1) of section 62, corporations or trusts resident in Canada and exempt from tax under this Part by paragraph (f) or (g) of subsection one of section 62, Her Majesty in right of the provinces and Canadian municipalities, not exceeding

(i) in the case of a corporation, 5 % of its income for the year, and

(ii) in the case of an individual, 10 % of his income for the year

if payment of the amounts given is proven by filing receipts with the Minister.

Nr 247

Av herr Hægglom, om ändring i vissa delar av förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst.

(Lika lydande med motion nr 305 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1956

Einar Hægglom